

[Erik B. Smith]

mandsområdet fremover skal afholdes af Østblokkpuljen.

Agnete Laustsen (KF):

Af den meget fyldige behandling fremgår det tydeligt, at alle partier er enige i selve beslutningsforslaget, som opfordrer regeringen til – og det bliver så efter det stillede ændringsforslag, inden Folketinget træder sammen i oktober – at fremlægge beslutningsgrundlag om finansiering af det fremtidige samarbejde med de østeuropæiske lande.

Men her hører enigheden også op, idet S, SF og De Radikale mener, at det fremtidige arbejde bør støttes ved, at – som det hedder – kommende militære besparelser overføres til en indsats til støtte for økonomisk omstilling og demokratisering, et forslag, som de pågældende partier endda anbefaler varmt. Denne opfattelse kan vi fra De Konservatives og Venstres side ikke dele, idet vi ikke mener, at vi på forhånd kan binde eventuelle forsvarsbevillingsbesparelser specielt til dette formål.

Vi ønsker derimod en nærmere undersøgelse af muligheden for at finansiere vor støtte over ulandsmidlerne, både fordi vi som bekendt ligger i toppen internationalt med hensyn til denne støtte, og ikke mindst under hensyn til, at andre lande, bl.a. Sverige, finder, at en indsats i Østeuropa må være at regne som en egentlig bistandsindsats.

Jeg kan således oplyse, at Sverige har vedtaget en bevilling på 300 mio. kr. til Østeuropa, der over 3 år indgår som en del af den samlede svenske bistandsbevilling og derfor også medregnes i den svenske opgørelse af landets udviklingsbistand. En tilsvarende opgørelse ville vi finde helt naturlig, og vi vil derfor som nævnt bede om, at denne mulighed undersøges nærmere, når omfanget og prioriteringen af den fremtidige støtte skal fastlægges.

Riishøj (SF):

Jeg synes, at vi med vedtagelsen af dette forslag i hvert fald får en klargøring af nogle ting, som er nyttig.

Vi får klargjort, at der ikke vil blive taget midler fra ulandsbistanden, og det vil skabe ro omkring stigningstakten i ulandsbistanden og vil vel også skabe en sikkerhed for de organisationer og de folk, der arbejder med ulandsbistand. Det er et afgørende element i begrundel-

serne for, at SF er med i vedtagelsen af dette forslag.

Desuden er vi naturligvis varmt tilhængere af, at militærbesparelserne, som for vores skyld gerne må blive så store som overhovedet muligt, vil gå til opbygningen i Østeuropa, hvor der som bekendt er meget store problemer. Der er ikke en smukkere sammenhæng: Efter sammenbruddet i Østeuropa ophører den kolde krig, og det er oplagt at få frigjort militære midler og få løst de kæmpemæssige økonomiske problemer, som plager Sovjetunionen og Østeuropa i øjeblikket. Hvad ville være mere oplagt end at bruge frigjorte militærmidler til det formål?

Det vil være amoralsk og uforskammet, hvis vi i den rige verden tager fra de fattigste lande i verden og giver til de østeuropæiske lande. Det kan man ikke forstå i udviklingslandene, og det vil skabe nogle forfærdelige moralske tømmermænd i den rige verden, hvis vi tager fra den allerfattigste del af verden og giver til dem, som ligger et pænt stykke over fattigdomsgrænsen. Derfor vil vi varmt støtte denne afgørelse om, at vi ikke tager fra ulandsbistanden, men tager alt, hvad der kan spares af militærmidler, og flytter midler fra militær til miljø.

Vi mener også, at der er behov for en diskussion og en prioritering. Det er velkendt, at de østeuropæiske lande i øjeblikket befinder sig i enorme økonomiske problemer, som vi ikke tog højde for, da vi i sin tid lavede disse ordninger, og hvis alvor jo også er kommet bag på os.

Jeg håber, at den oversigt, den prioritering, den plan, som vi vil få, inden Folketinget samles igen til oktober, kan føre til, at vi får en folketingsdebat til efteråret om erfaringerne med hensyn til anvendelsen af de økonomiske midler i Østeuropa. Der er allerede opsummeret visse erfaringer i det notat, vi har fået i Udenrigsudvalget, men der er mange andre.

Vi har dog i forbindelse med Østeuropa indtil nu opnået, at samhandelen mellem Danmark og en række østeuropæiske lande er steget voldsomt. Der er sket en fordobling i januar-februar af eksporten til Polen i forhold til sidste år. Den voksende samhandel er afgjort betinget af, at vi fra dansk side går aktivt ind og støtter omstillingsprocessen i Østeuropa.

Vi mener, at vi med dette beslutningsforslag i hvert fald har opnået en nyttig diskussion, en prioritering, og at vi får klarhed omkring